

bral dôkaj lepše, da je gospá pisateljica razvezala nekatere brezpotrebno dolge stavke (primeri str. 127., 128., 129., 141., 142., 143., 148., 149., 151.). Takisto jezik te novele ni takó gladek kakor v nastopni noveli „Blagodejna zvezdica“, priobčeni prvič v „Kresi“. Tukaj razpolaga gospá pisateljica z lepo pripovedno tehniko, vé zanimljivo in resnično risati značaje ter skrbi za živahen razvoj dejanja. Omenimo še, da je prevod „Blagodejne zvezdice“ izšel tudi v češkem ilustriranem listu „Svetozoru“. — Da izrečemo končno sodbo o prvem zvezku zbranih spisov gospé Pavline Pajkove: Težišča tej knjigi je iskati v razpravnem in pripovednem delu, kjer se razvija vsa moč pisateljčina; v tem nas potrjujejo tudi poznejši spisi, ki so svoje dni izšli v „Kresi“ in nekoliko tudi v našem listu. Ker je gospá Pavlina Pajkova mimo tega malone jedina pisateljica, kar jih šteje sedanja književnost slovenska, uverjeni smo, da si pridobé uje zbrani spisi dosti prijateljev med čitajočim občinstvom, zlasti med ženskim svetom. To želimo cenjeni gospé pisateljici od srca!

Izvestja »Muzejskega društva za Kranjsko« prinašajo v svojem 4. sešitku nadaljevanje *Koblarjeve* studije »Boj na Krajinah in zmaga pri Sisku pred 300 leti«, potem »Nekoliko črtic o turških vojskah«, v katerih prof. dr. Fr. Kos v posnetku priobčuje deset izvornih zgodovinskih dokumentov z leta 1536.—1538., nadaljevanje »Slovenskih osebnih imen v starih listinah«, katera je nabral prof. J. Scheinigg iz Zahovega zbornika »Codex diplomaticus austriaco-frisingensis«, in končno zapisnik kranjskih mahov iz peresa župnika S. Robiča. V »Malih zapiskih« čitamo nastopne beležke: »Poročila z Grškega« (prof. S. Rutar), »Podobi sv. Jurija in sv. Ahaca v cerkvi Sv. Radegunde v Srednji Vasi v šenčurski fari pri Kranji« (arhivar A. Koblar), »Vrata iz leta 1638 v Kranji« (ravnatelj Ivan Šabič, ponatisek iz izvestja strokovne šole ljubljanske), »Dva stara zvonova« v zvoniku podružnice Sv. Lovrenca v Radohovi Vasi, »Ostanki neke vrste retabel-oltarja v podružnici Sv. Trojice v Gradci, v šentpeterski duhovnji na Notranjskem«, »Soha sv. Petra v dvorski cerkvi, fare polhograške« (vse troje priobčil S.), »Črna štoklja« (preparator F. Schütz), »Dve opazki k Vrhovčevi Zgodovini Novega Mesta« (župnik J. Šašel) in naposled poročilo o Pečnikovih izkopinah na Gori pri Šmarji na Dolenjskem. — Na platnicah so zabeleženi darovi deželnemu muzeju leta 1893, tri glagolske listine iz 16. stoletja in hrvaška listina z leta 1591. — Izvrstno uredovana »Izvestja« naj bodo našim čitateljem iz nova toplo priporočena.

Trtna uš in trtoreja. Navod, kako se je mogoče vkljub trtni uši s trtorejo uspešno baviti. Po najnovejših skušnjah spisal Ivan Belč, učitelj na vinorejski šoli v Mariboru. Celje 1893. Tiskal in založil Dragotin Hribar. 116 str. Cena mehko vezanemu izvodu 40 kr., po pošti 45 kr. — Poročilo prihodnjic.

III. Letopis slovenskih posojilnic 1892. Sestavil po naročilu načelstva „Zveze slovenskih posojilnic“ Ivan Lapajne, šolski ravnatelj v Krškem — Slovenske posojilnice so od lanskega leta lepo napredovale, zakaj dandanes jih štejemo že 61 (proti 54 lanskega leta), ki so po deželah razdeljene tako-le: Na Koroškem jih je 17, na Kranjskem 14, na Primorskem 9, na Štajerskem 21. Zadržnikov so imele koncem 1892. leta 26643, torej za 3708 več nego leta 1891., denarni promet pa je znašal 1892. leta 13.326.676 gld. (za 2.785.910 gld. več nego leta 1891.) — Lapajnetova knjiga ima 12 tabel, katere pojasnjujejo še posebne opazke, mimo tega več člankov, tičočih se delovanja slovenskih posojilnic in delovanja njih zveze. Sosebno važen je spis o pravilih slovenskih posojilnic z ozirom na njih temeljni in na trgovinski zakon.

Sketove čitanke. Neumorni pisatelj slovenskih čitank, gosp. dr. J. Sket je zopet priredil dve novi čitanki, in sicer »Slovensko čitanko za četrty razred srednjih šol« in »Staroslovensko čitanko za višje razrede sred-

njih šol.« Prva knjiga je že natisnjena ter obseza 90 prozajskih in pesniških beril na 188 straneh v osmerki; veljala bode 80 kr. Izdá jo tiskarna »Družbe sv. Mohorja«, ki jo je že predložila visokemu ministerstvu v potrdilo. — Staroslovenska čitanka pa bode imela okolo 12 pól v osmerki ter obsezala uvod v staroslovensko slovstvo, kratko staroslovensko slovnico, staroslovensko čitanko in slovar. Prevzela jo je v založništvo c. kr. šolska zaloga na Dunaji. Tiskati se začne skoro in bode bržkone dovršena do meseca svečana, tako da jo bodo učenci lahko rabili že prihodnje šolsko leto. — Mohorjeva tiskarna je tudi nedavno izdala Sketovo knjigo »Slovenisches Sprach- und Uebungsbuch« v peti izdaji, str. 296 v osmerki; cena glđ. 1.30. Peta izdaja se le malo razločuje od četrte, tako da se lahko rabita obe izdaji skupno. Le semtertja je gospod pisatelj kaj malega popravil ali ugladil.

Dijaški koledar za navadno leto 1894. III. letnik. Izdala in založila „Narodna Tiskarna.“ — Poleg navadnih koledarskih stvari prinaša ta priljubljeni koledar letos životopis Jana Kollárja z lepo sliko in pregled dubrovniške literature. Knjižica, ki se priporoča tudi po lični zunanji obliki, stane 60 kr. ter se dobiva v „Narodni Tiskarni“ in pri vseh knjigotržcih.

Nov slovenski list. Prejeli smo prvi dve številki novega politiškega lista »Sloga«, ki je začel minuli mesec izhajati v Gorici. »Sloga« izhaja vsako prvo in četrto soboto v meseci in veljá za vse leto I glđ. 20 kr. Naročnino vzprejema A. m. Obizzi v Gorici.

Praška »Politik« o Aškercu. V 254. številki praške „Politike“ je priobčil znani književni kritik g. Fr. Selak v Zagrebu pod zaglavjem „A. Aškerc. Slovenischer Dichter“ obširnejšo studijo, v kateri pravi mimo drugega: „Seit etwa einem Decennium beherrscht den slovenischen Parnass A. Aškerc, ein Mann von urkräftiger Begabung, der in sein Volk schon manchen zündenden Funken geschleudert hat und seinem etwas schwerfälligen Idiom Harmonien entlockt, welche beweisen, dass die slovenische Poesie noch nichts von ihrer männlichen Kraft eingebüsst hat, dass sie vielmehr ihren Beruf, die Nation durch die harte Lebensschule zu läutern und eines schöneren Loses würdig zu machen, unentwegt erfüllt. Aškerc hat insbesondere die bislang von den Slovenen wenig gepflegte epische Dichtung mit einem Ruck zu klassischer Vollendung erhoben, ist der erklärte Liebling der vorwärts strebenden Jugend und offenbar berufen, auch das kommende Jahrhundert massgebend zu beeinflussen.“ — V interesantno studijo so vpleteni nekateri prevodi Aškerčevih poezij, takó „Javor in lipa“, „Poslednje pismo“ iz peresa Selakovega, potem pa „Dvorski norec“ in „Pevčev grob“, katera je svoje dni v nemškem prevodu priobčil A. Funtek v ljubljanskem uradnem listu (glej letnik 1890., 12 štev. našega lista). — Selakova prevoda hočemo ponatisniti v prihodnji številki.

Slovensko gledališče. Iz oficijalnega poročila, katero je razglasilo „Dramatično društvo“ o gledališki dóbi 1893./94., posnemljemo, da se bodo letos predstavljale sosebno nastopne premijere: „Dolenjska železnica“ (lokalizirana po češkem izvirniku dr. Štolbe), Baluckega „Občinski svetovalec“, „Brez boja“ spisal Šimáček, Nevskega „Daniševlji rod“, Pailleronova „Miška“, Bozděcha „Iz dóbe kotiljonov“, Méilhacova „Mamsell Nitouche“. Na repertoaru so tudi Moserjev „Knjižničar“, Dumasova „Dama s kamelijami“, Zabehev „Razkolnikov“, Scribova „Adrienne Lecouvreur“, Dumasov „Kean“ in Molièrov „Skopuh“. — Izmed oper se bodo pele zlasti Smetanova „Prodana nevesta“ in istega skladatelja „Poljub“, Blódkova opera „V vodnjaku“, Bendlov „Stari ženin“, poljska opera „Halka“, dalje „Cavalleria rusticana“, „Qročar iz Wormsa“ in „Marija Rohanska“. — Dramo bode kakor dosihdob vodil režisér g. Ignacij Borštnik, vodstvo opere pa sta prevzela gg. Fr. Gerbič in J. Noll. Poročati je končno še, da je „Dramatično društvo“ poleg dosedanjih igralcev angažiralo nove pevke in pevce, tako prvo